

PERMANENTNÁ FORMÁCIA ABSOLVENTOV TEOLOGICKÝCH FAKÚLT

Mgr. Jana Lukáčová, PhD.

TÉMA V: VÝZNAM PRIJATIA SVIATOSTI KRSTU V KREŠŤANSTVE

ÚVOD

Katechizmus Katolíckej cirkvi definuje sviatosť krstu aj ako akúsi vstupnú bránu do života v Duchu a rovnako aj ako istý medzistupeň, ktorý predchádza prijatiu ďalších sviatostí (KKC, 1213). Krst sa stáva vstupnou bránou, ktorá krstencovi otvára možnosť stať sa dedičom večného života.

Prvý a najzákladnejší obrad, ktorým sa nový život začleňuje do cirkvi

Už v období prvotnej cirkvi bolo prijatie sviatosti krstu vnímané ako prejav pokánia a viery, pričom od čias verejného účinkovania Ježiša Krista sa táto sviatosť udeľovala „v Jeho mene“. Prijatie krstu možno vnímať ako obrad, ktorým krstenec vstupuje do spoločenstva veriacich, ktorí vyzývali a nasledovali učenie Ježiša Krista. Prijatím krstu sa človek oslobodzuje od dedičného hriechu a je tak vytrhnutý z pohanského prostredia. Ponorením sa do vody sa pochovanie katechumena v Kristovu smrť, odkiaľ vychádza skrze vzkriesenie s Kristom ako „nové stvorenie“.

Obrady spájajúce sa s udelením sviatosti krstu sú udeľované v spojitosti s rítom danej Cirkvi.

Smerodajným zriedlom informácií pre život kresťanov je učenie známe zo Svätého Písma. Na jeho stránkach viac krát nájdeme texty zahrňajúce prijatie sviatosti krstu: I Kor 12, 13 ; Sk 2, 38 ; Sk 8, 12 ; Sk 18, 8 ; Sk 22, 16 ; Gal 3, 27 ; Ef 4, 5 ; Mt 28, 19 .

Dôležitým spojivom pre všetky tri monoteistické náboženstvá je použitie vody ako symbolu očistenia. Tento symbol možno vnímať aj pri krste. Symbolika vody je nepopierateľná z mnohých hľadísk- očisťuje, uhasia smäd a hasí oheň. Z pohľadu monoteistických náuk je smerodajnou najmä jej očistná funkcia, ktorú má.

Vývoj krstu ako prostriedku prijatia Ježiša Krista do života dochádzalo postupne. V ranej cirkvi sa krst vyvíjal liturgicky a ako príprava naň slúžil katechumenát. V nasledujúcom období 3 a 4. storočia kedy sa objavajú aj v rámci Cirkvi rôzne herézy a v kontexte vystúpil sv. Augustín, ktorý vysluhovanie krstu prepojoval so samotnou osobou Ježiša Krista, ktorý sám vystupuje ako „krstiteľ“, pretože on sám je primárnym „udeľovateľom“ krstu. To čo otvoril aj sv. Augustín naplno doplnil Tridentský koncil, ktorý vyzdvihuje stránku učenia krstu doplnenú skrze jeho prijatie k oslobodeniu od dedičného hriechu.

Vnímanie obriezky v kresťanstve je vynechávané, resp. nekladie sa na praktizovanie tohto obradu v období Ježiša Krista dôraz, pravdepodobne bola vtedy obriezka prepojená s dávaním mena. Na druhej strane po umučení Ježiša Krista sa k nej vyjadruje aj apoštol Pavol, ktorý definuje, že krstom sa človek dáva aj obrezať, ale nejde o obriezku zhotovenú ľudskými rukami. To potvrdzuje aj list Galatánom v ktorom čítame: „Lebo v Kristovi Ježišovi ani obriezka nič neznamená, ani neobriezka, ale viera činná skrze lásku“ (Gal 5,6).

NAŠA ÚLOHA:

Koncept života, ktorý nepodlieha pomínutelnosti tohto sveta je niečo čo v rámci kresťanskej náuky poznáme, vnímame a ako kresťania aj veríme. Táto otvorenosť pre večný život však nie je daná iba vyhradenej časti tohto sveta. Radosť ohlasovania evanjelia má preniknúť životom kresťanov. Ide o predstavenie cesty evanjelizácie, priestor zdieľania s inými „dobrú zvest“ o Ježišovi Kristovi.

LITERATÚRA:

Apoštolský koncil. In: <https://beliana.sav.sk/heslo/apostolsky-koncil>. ISBN 978-80-89524-30-3 (24.06.2025).
GERČAK, F.: *Poznaj a ver*. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2002. 161 s. ISBN 80-7165-338-1.
GRADOŠ, J. (zost.): *Hore srdcia*. Prešov : Petra, 2002. 639 s. ISBN 80-89007-29-5.
GRÜN, A.: *Sviatosti. Krst*. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2004. 65 s. ISBN 80-7165-471-X.

HERIBAN, J.: *Sväté písmo Starého i Nového zákona*. 8. vydanie. Trnava : Spolok svätého Vojtecha, 2006. 233 I s. ISBN 80-7162-588-4.

HOSPODÁR, M.: *Pastorálna teológia. Všeobecné zásady, tajomstvo krstu*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, 2013. 87 s. ISBN 978-80-555-0874-0.

Katechizmus Katolíckej cirkvi. 3. vydanie. Trnava : Spolok Svätého Vojtecha, 2002. 918 s. ISBN 80-7162-370-9.

Malý trebník. I. časť. Prešov : Petra, 2006. 120 s. ISBN 80-89007-73-2.

MICHALOV, J.: *Sedem sviatostí*. Bratislava : Lúč, 2002. 146 s. ISBN 80-7114-376-6.

VIGANÒ, V.: *Kto je Svätý Duch. Krst. Katechumenát*. Bratislava : Vydavateľstvo Don Bosco, 1998. s. 13.
